

Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 Groningen

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE GRONINGEN

gelet op:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35, vierde tot en met zesde lid van de Participatiewet;

overwegende dat:

het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag 2023;

BESLUIT:

vast te stellen de "Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 Groningen"

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen;
- huishouden: alleenstaande of gezin;
- in aanmerking te nemen inkomen: het inkomen als bedoeld in artikel 5.3, vierde lid van de Beleidsregels algemene en bijzondere bijstand Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004;
- peildatum: 1 november 2023;
- referteperiode: twee kalendermaanden voorafgaand aan de peildatum;
- wet: Participatiewet.

Artikel 2: Peildatum

Een huishouden dient op de peildatum te voldoen aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de wet en deze beleidsregels om in aanmerking te komen voor een eenmalige energietoeslag 2023.

Artikel 3: Doelgroep eenmalige energietoeslag € 800

- De eenmalige energietoeslag 2023 van € 800 is bedoeld voor een huishouden met een laag inkomen en wordt ambtshalve of op aanvraag als bijzondere bijstand verleend.
- Voor de toepassing van deze beleidsregels wordt het vermogen niet in aanmerking genomen.
- Een huishouden heeft een laag inkomen als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen in minimaal één volledige kalendermaand niet hoger is dan 120 procent van de toepasselijke bijstandsnorm.
- De in 2023 ontvangen individuele bijzondere bijstand voor energiekosten op grond van artikel 35, eerste lid van de wet wordt op de eenmalige energietoeslag 2023 in mindering gebracht tot ten hoogste het bedrag aan toe te kennen energietoeslag.
- Tot een huishouden wordt niet gerekend de persoon die op de peildatum in een inrichting verblijft als bedoeld in artikel 1 aanhef en onderdeel f van de wet, mits de inrichting voorziet in de energiekosten en deze energiekosten niet in rekening brengt bij de bewoners.
- Een huishouden komt niet in aanmerking voor de energietoeslag genoemd in het eerste lid als de energietoeslag genoemd in artikel 4, eerste lid is verleend.

Artikel 4: Doelgroep eenmalige energietoeslag € 400

- De eenmalige energietoeslag 2023 van € 400 is bedoeld voor een huishouden met een hoger inkomen dan genoemd in artikel 3, derde lid en wordt ambtshalve of op aanvraag als bijzondere bijstand verleend.
- Een huishouden heeft een laag inkomen als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen in minimaal één volledige kalendermaand hoger is dan 120 procent van de toepasselijke bijstandsnorm maar niet hoger is dan 140 procent van de toepasselijke bijstandsnorm.
- Artikel 3, tweede, vierde en vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.
- Een huishouden komt niet in aanmerking voor de energietoeslag genoemd in het eerste lid als de energietoeslag genoemd in artikel 3, eerste lid is verleend.

Artikel 5: Ambtshalve toekenning

- Huishoudens die voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 3 of 4 en:
 - een eenmalige energietoeslag hebben ontvangen als bedoeld in artikel 2 en 4a of 2a van de Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 Groningen; of

- b. algemene bijstand ontvangen; of
- c. een uitkering ontvangen op grond van de IOAW, IOAZ en Bbz 2004; of
- d. bij het college bekend zijn omdat zij in de periode van 1 januari 2022 tot en met 30 september 2023 gebruikmaakten van een van de volgende regelingen: individuele bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 35, eerste lid van de wet, Beleidsregels laptop voortgezet onderwijs 2021, Beleidsregels duurzame gebruiksgoederen 2021, individuele inkomenstoeslag op grond van artikel 36 van de wet en de meerkostenregeling op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

ontvangen een eenmalige energietoeslag 2023 ambtshalve uiterlijk op 30 november 2023.

2. De ambtshalve toekenning heeft eveneens betrekking op huishoudens die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank op grond van artikel 47a van de wet.
3. Tot de groep genoemd in het eerste lid, onderdeel a worden niet gerekend studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering als bedoeld in artikel 3.1, eerste of tweede lid van de Wet studiefinanciering 2000.

Artikel 6: Aanvraag

1. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor ambtshalve toekenning van een eenmalige energietoeslag 2023 kunnen vanaf 1 december 2023 een aanvraag indienen met gebruikmaking van het aanvraagformulier.
2. De aanvraag voor de toeslag wordt digitaal ingediend via gemeente.groningen.nl.
3. In afwijking van het voorgaande lid is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.
4. Een aanvraag voor een eenmalige energietoeslag 2023 kan worden ingediend tot en met 31 mei 2024.

Artikel 7: Verhuizing

Indien een huishouden in de vertrekgemeente een eenmalige energietoeslag 2023 als bedoeld in artikel 35, vierde en vijfde lid van de wet heeft ontvangen, dan komt dat huishouden in de gemeente Groningen hiervoor niet in aanmerking.

Artikel 8: Hardheidsclausule

Indien een huishouden niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag 2023 kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of dat huishouden in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een energietoeslag, indien dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 9: Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na die van bekendmaking en werken terug tot en met 7 oktober 2023.
2. Deze beleidsregels worden ingetrokken op 31 augustus 2024.

Artikel 10: Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 Groningen.

Aldus vastgesteld op 31 oktober 2023

*De burgemeester,
Koen Schuiling*

*De secretaris,
Cristien Bronda*

Toelichting

De eenmalige energietoeslag 2023 (hierna: energietoeslag) is bedoeld om huishoudens met een laag inkomen deels te compenseren voor de hoge energieprijzen. Naast de energietoeslag zijn er andere koopkrachtmaatregelen en compensatieregelingen.

Het energieverbruik kan per huishouden sterk verschillen. Vooral huishoudens met een laag inkomen die in slecht geïsoleerde woningen wonen kunnen door een hoge energierekening in financiële problemen komen. Deze en andere huishoudens met een laag inkomen kunnen de energietoeslag ontvangen.

Energiekosten worden tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten gerekend. Energiekosten dienen uit een inkomen op bijstandsniveau te worden betaald. Bijzondere bijstand voor energiekosten is daarom in principe niet mogelijk, tenzij de kosten voortvloeien uit bijzondere omstandigheden. Het kabinet vindt dat er in 2023 – net als in 2022 – bij de huidige hoge energieprijzen sprake is van extra kosten vanwege bijzondere omstandigheden. Het verlenen van bijzondere bijstand in verband met deze hoge energieprijzen wordt dan ook toelaatbaar geacht. Dit geldt zowel voor de individuele bijzondere bijstand als categoriale bijzondere bijstand.

De beleidsregels eenmalige energietoeslag 2023 Groningen staan niet op zichzelf, maar zijn gebaseerd op artikel 35, vierde tot en met zesde lid van de Participatiewet (hierna: wet). Dit betekent dat wie niet aan de voorwaarden van de wet voldoet, bijvoorbeeld omdat die persoon op de peildatum geen rechthebbende is of omdat een uitsluitingsgrond geldt, geen aanspraak kan maken op een energietoeslag. Indien een persoon geen aanspraak kan maken op een energietoeslag heeft hij voor hoge energiekosten mogelijk recht op individuele bijzondere bijstand op grond van artikel 35, eerste lid van de wet.

Artikel 1: Begripsbepalingen

Onderdeel d en e

Gekozen is voor een vaste peildatum en een vaste referentieperiode om enerzijds een gelijk speelveld te creëren voor alle huishoudens en anderzijds te voorkomen dat bijvoorbeeld het inkomen dat in 2024 wordt genoten van invloed is op het recht op energietoeslag in 2023. Dit geldt ook voor omstandigheden die worden vastgesteld op de peildatum.

Artikel 2: Peildatum

Op de peildatum worden omstandigheden bepaald als: is sprake van een wettelijke of beleidsmatige uitsluitingsgrond, wat is de gezinssamenstelling, etc. Of het huishouden in de gemeente woont wordt niet bepaald door de peildatum maar door het zogenoemde woonplaatsbeginsel (zie toelichting bij artikel 7).

Artikel 3: Doelgroep eenmalige energietoeslag € 800

In artikel 3 wordt de doelgroep die in aanmerking komt voor de energietoeslag van € 800 nader omschreven.

Vierde lid

De energietoeslag is bedoeld voor (hoge) energiekosten. Individuele bijzondere bijstand voor energiekosten is aanvullend op de energietoeslag en andere compensatieregelingen. Omdat een eenmalige energietoeslag 2023 pas aan het einde van het jaar wordt toegekend, moet op dat moment rekening gehouden worden met de verstrekte individuele bijzondere bijstand over 2023. Die bijstand wordt daarom in mindering gebracht op de energietoeslag. Wanneer het huishouden een hoger bedrag aan individuele bijzondere bijstand heeft ontvangen, dan wordt de energietoeslag niet uitbetaald.

Vijfde lid

Op grond van artikel 35, vijfde lid van de wet zijn – kort gezegd – jongeren, studenten en dak- en thuislozen uitgesloten van de energietoeslag. Om die reden is ervoor gekozen om in de beleidsregels alleen degenen die in een instelling zijn opgenomen en vanwege de wijze van financiering daarvan geen energiekosten zijn verschuldigd, uit te sluiten van energietoeslag.

Artikel 4: Doelgroep eenmalige energietoeslag € 400

In artikel 4 wordt de doelgroep die in aanmerking komt voor de energietoeslag van € 400 nader omschreven. Afgezien van de hoogte van het inkomen, komen de voorwaarden om in aanmerking te komen overeen met die gesteld in artikel 3.

Artikel 5: Ambtshalve toekenning

Aangezien aan de gehele doelgroep die een eenmalige energietoeslag 2022 heeft ontvangen de energietoeslag ambtshalve kan worden toegekend, mits zij aan de voorwaarden van de wet en deze beleidsregels voldoen, zal het aantal aanvragers dit jaar veel kleiner zijn.

Huishoudens die in 2023 voor de eerste keer een beroep doen op de bijstand of AOW dan wel de afgelopen tijd gebruik maakten van minimaregelingen, worden aan het ambtshalve uit te keren bestand toegevoegd (eerste lid, onderdeel b tot en met d).

Voor een toets op het inkomen kan een beroep worden gedaan op het Inlichtingenbureau.

Artikel 6: Aanvraag

Huishoudens die niet in aanmerking komen voor ambtshalve toekenning kunnen een aanvraag indienen. Om te voorkomen dat huishoudens aan wie de energietoeslag ambtshalve zal worden toegekend desalniettemin een aanvraag indienen, wordt de aanvraagprocedure pas opengesteld nadat de ambtshalve betalingen hebben plaatsgevonden.

Vierde lid

Een eenmalige energietoeslag 2023 kan worden toegekend en uitbetaald tot en met 31 augustus 2024 (artikel 35, vierde lid, onderdeel b van de wet). Omdat voor het afhandelen van alle aanvragen tijd nodig is, eindigt de aanvraagtermijn op 31 mei 2024.

Artikel 7: Verhuizing

Na verhuizing kan een huishouden in de nieuwe woongemeente een aanvraag voor een energietoeslag indienen (woonplaatsbeginsel: artikel 40 van de wet). De gemeente waar het huishouden op de aanvraagdatum woont is de bevoegde gemeente. Dit geldt eveneens als een huishouden uit de gemeente Groningen is verhuisd naar een andere gemeente (het woonplaatsbeginsel gaat vóór de peildatum). Het kan echter voorkomen dat aan een huishouden in de vertrekgemeente al een eenmalige energietoeslag 2023 is toegekend. In dat geval komt het huishouden in de gemeente Groningen niet meer in aanmerking voor een energietoeslag.

Artikel 8: Hardheidsclausule

Er zijn situaties denkbaar waarbij het huishouden op de peildatum weliswaar niet voldoet aan de voorwaarden voor een energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur is. Het college kan in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uitvoeren. De hardheidsclausule vastgelegd in artikel 16 van de wet voorziet hier niet in.

Artikel 9: Inwerkingtreding en duur beleidsregels

Eerste lid

Aan deze beleidsregels is terugwerkende kracht verleend om voorafgaand aan de formele vaststelling en inwerkingtreding van de beleidsregels met de ambtshalve toekenning van energietoeslag te kunnen starten. Alleen op deze manier kan ervoor worden gezorgd dat uitbetalingen zo spoedig mogelijk (na inwerkingtreding) plaatsvinden.